

Plán Komunitného centra Božieho milosrdenstva v Stropkove

Mlynská 724/42

Stropkov

Spracovali:

Odborná garantka KC: Mgr. Beáta Vožná

Komunitná pracovníčka KC: Valéria Cubová

Odborná konzultácia:

František Jeleň

Február 2022

1. História lokality

MESTO STROPKOV

Mesto Stropkov sa nachádza v severnej časti východného Slovenska, v údolí rieky Ondavy, v tzv. Stropkovskej brázde. Je súčasťou Nízkych Beskýd - Ondavskej vrchoviny. Stropkov leží na ľavom brehu rieky Ondava, do ktorej sa v severnej časti mesta vlieva Chotčianka, ktorá tvorí prirodzenú hranicu medzi Zemplínom na ľavom brehu a Šarišom na pravom brehu. Na severe mesta sa nachádza stropkovský rybník. V západnej časti mesta Bokši sa nachádzajú dva bokšianske rybníky. Vodná nádrž Domaša je od mesta vzdialená cca 15 km.

Súčasným primátorom mesta je JUDr. Ondrej Brendza (nezávislý). Mestské zastupiteľstvo má 18 poslancov, ktorí sa schádzajú pravidelne na zastupiteľstvách v reprezentačnej sále historického kaštieľa.

História Rómov v meste siaha od čias vlády Márie-Terézie (1761), ktorá zrušila kočovanie a nariadila ich usadenie s pokusmi o emancipáciu. Cez pokresťančenie ich chcela asimilovať, prideľovali sa im pozemky. V roku 1777 prebehla školská reforma, ale aj napriek snahám sa Rómom nepodarilo plne začleniť do spoločnosti. Podľa dostupných informácií žilo v roku 1858 v okrese Stropkov 24 Rómov, rok 1940 uvádza 220 a v roku 1991 je ich 402.

V Stropkove v čase socializmu Rómovia bývali na rôznych miestach. Vidieť ich bolo hlavne v centre na námestí, v blízkosti autobusovej stanice. Tieto obydlia boli zbúrané v polovici 80tych rokov a obyvatelia boli presťahovaní do bytov v meste. Ďalšie bytovky sa postavili na ulici Pod Laščikom v blízkosti miestneho cintorína, kde sa presťahovala časť obyvateľov osady Za jarkom. Osadu sa však mestu nepodarilo zlikvidovať, keďže bytov bolo málo. V r. 2006 mesto odovzdalo do užívania ďalšie 2 bytovky na ulici Orgovánovej, kde sa nastahovala zhruba polovica obyvateľov osady Za jarkom a ich domčeky boli zbúrané. Po čase sa však aj na tomto priestore začali objavovať nové nelegálne obydlia.

KOMUNITNÉ CENTRUM

Komunitné centrum Božieho milosrdenstva bolo založené v roku 2003 rehoľnou sestrou Bernadettou Malíkovou, ktorá videla veľa duchovnej biedy a chudoby Rómov a zažila ich milé prijatie v rodinách. Snažila sa všemožne pomáhať, a tak aj za pomoci p. dekana Kaminského a silnej podpory ADCH Košice a Mesta Stropkov získala prvé priestory na spoločné stretávanie sa tzv. Biely dom a získala aj prvých dobrovoľníkov pre prácu s Rómami, neskôr aj riadnych zamestnancov ADCH Košice. Skoro súčasne pribudli aj terénni pracovníci a tak sa práca s Rómami v meste veľmi pekne rozbehla. KC však bolo na konci mesta a pre deti bol problém bezpečne sa tam dostať a bolo to aj veľmi ďaleko. Našli sa iné vhodnejšie priestory na ul. Mlynskej, kde sme však dlhodobo nemohli fungovať. V rámci Operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia, v rámci implementácie Národného projektu Komunitné centrá bolo možné nanovo zafinancovať fungovanie KC. Mesto Stropkov prenajalo zriaďovateľovi KC - ADCH Košice za symbolickú cenu priestory zrekonštruovaného rodinného domu.

KC je aktuálne umiestnené v okrajovej časti mesta Stropkov na Mlynskej ulici, blízko miestnej MRK. Celková užívacia plocha KC je cca 250 m². Ide o zrekonštruovaný priestor, bývalého rodinného domu. Rekonštrukcia prebehla v rámci Lokálnej stratégie komplexného prístupu v roku 2015. Prístup zo všetkých lokalít MRK je pomerne dobrý. Ďaleko je to len pre lokalitu Pod Laščíkom, z ktorej do centra chodí len veľmi malý počet klientov, čo je veľká škoda.

V KC sa poskytujú :

- **Obligatorne aktivity** a služby - sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a na školské vyučovanie, preventívna činnosť, záujmová činnosť, edukačná činnosť, nízkoprahové programy, pastoračná činnosť, humanitárna pomoc.
- **Fakultatívne aktivity** a služby - kultúrne a športové aktivity, viacgeneračné stretnutia pri rôznych príležitostiach.

Pracovná doba – Pondelok až Piatok – v čase od 7:30 do 16:00 hod.

Obedňajšia prestávka: 11:30 – 12:00 hod.

Činnosť komunitného centra je rozdelená do niekoľkých oblastí pôsobenia.

Špecializované sociálne poradenstvo je poskytované kvalifikovaným sociálnym pracovníkom predovšetkým dospelaj populácii obyvateľstva v otázkach hospodárenia, pracovného poradenstva, riešenia krízových životných situácií. Činnosť sociálneho pracovníka sa zameriava aj na prevenciu pred sociálno-patologickými javmi predovšetkým u detí a mládeže.

Pre deti a mládež sú realizované pravidelné voľnočasové krúžky s rôznym zameraním – šport, kultúra, umenie, vzdelávanie. Prostredníctvom ich pôsobenia sa dokážu deti aktívne prezentovať svojimi úspechmi na verejnosti. Okrem nich sú pripravované jednorazové aktivity reflektujúce dianie kalendárneho i cirkevného roka. Deťom predškolského veku je vyhradená doobedňajšia časť dňa práce komunitného centra. Spoločne sa stretávajú v klubovej miestnosti, ktorá vybavením a pomôckami pripomína predškolské zariadenie, kde pod vedením pracovníkov získavajú poznatky a schopnosti potrebné k príprave na školské prostredie. Následne sa deťom školského veku venujú aj dobrovoľníci, ktorí im pomáhajú so školským dovzdelávaním. Mládež je vťahovaná do prípravy mnohých projektov, ktoré realizujú so zamestnancami a dobrovoľníkmi zariadenia.

Komunitné centrum je nútené z finančných dôvodov reagovať na výzvy rôznych donorov, mládež však prostredníctvom nich získava širokospektrálny obraz o dianí v spoločnosti, učí sa v praxi ako ovplyvňovať a viesť svoj vlastný život.

Pre dospelú nezamestnanú populáciu sú v spolupráci s inými združeniami realizované rôzne prednášky, semináre a kurzy, ktoré im okrem vedomostí ponúkajú možnosť aktívneho trávenia voľného času. V

spolupráci s potravinovou bankou je klientom centrom nápomocné v poskytovaní potravín a šatstva, ktoré im pomáhajú prekonávať nepriaznivú životnú situáciu.

Medzi najúspešnejšie z mnohých zrealizovaných projektov v KC patril projekt „ Gospel ako dialóg“ podporený Iuventou, v závere ktorého sme sa zúčastnili na jeho prezentácii v divadle Aréna v Bratislave. Ďalším bol projekt „Lern cafe“, neskôr „Pracujeme na sebe, chceme byť lepší v škole“ podporený rakúskou Charitou Graz. Počas 9 rokov jeho trvania sme pripravili veľa deti na nástup do školy predškolskou prípravou, mnohými aktivitami, výletmi a tiež sme pracovali s rodičmi, aby sa stávali viac zodpovednými za výchovu a podporu vzdelávania svojich detí.

KC organizovalo festival rómskej kultúry v meste Stropkov a tiež so svojim tanečným súborom vystupovalo na viacerých kultúrnych podujatiach v Stropkove, vo Svidníku, v Košiciach, v okolitých obciach i v susednom Poľsku.

V septembri 2021 sme sa zúčastnili na stretnutí Svätého otca Františka s Rómami na Luníku IX. Bol to pre všetkých veľmi obohacujúci, povzbudzujúci a nezabudnuteľný zážitok, z ktorého môžeme čerpať aj v budúcnosti, hlavne, keď prídu ťažkosti, prekážky, nepochopenie.

V KC sa nachádza aj kancelária TSP so 6 terénnymi pracovníkmi, ktorí ponúkajú poradenstvo pri riešení sociálnych a rodinných problémoch, krízovú intervenciu v ťažkých životných situáciách, uľahčenie komunikácie medzi klientom a inštitúciami, osvetu ap. Spolupráca s pracovníkmi TSP je na veľmi dobrej úrovni, čo prispieva k celkovo lepšej úrovni poskytovaných služieb v KC.

KC je otvorené pre spoluprácu s ďalšími subjektmi v meste, ktoré majú snahu o zlepšenie vzájomného spolunažívania majority s minoritou a vedia túto snahu aj konkrétnymi činmi urobiť plodnou.

Veľmi dobrú spoluprácu sa KC darí rozvíjať so základnými školami, so strednými školami, s RKFÚ, s Mestom Stropkov, so Zdravými regiónmi, s OZ Minority, Červeným krížom s pobočkami SKCH v regióne ap.

Víziou KC je v najväčšej možnej miere zabezpečiť integráciu marginalizovanej rómskej komunity a zabezpečiť skvalitnenie ich života. KC sa zameriava na pozitívnu zmenu správania, sociálnych a pracovných návykov MRK. Svojou činnosťou pomáha rušiť stereotypy a prepájať majoritnú spoločnosť s minoritou, čím by sa mohlo zabezpečiť bezproblémové spolunažívanie.

Poslaním KC je poskytovať komplexné odborné činnosti a iné činnosti, prostredníctvom ktorých sa bude prispievať k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených na lokálnej i individuálnej úrovni. Hľadať vhodné formy a programy, ktoré sociálne vylúčeným jednotlivcom a rodinám napomôžu plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života v danej lokalite i v celej spoločnosti a vedú aj k duchovnému rastu. Dôležitým poslaním KC je rozvíjať komunitnú prácu, ktorá by prispela k zvyšovaniu kvality života obyvateľov komunity cez podporu miestnych

skupín a ich vedením k väčšej zodpovednosti za spoločné a verejné veci. Prioritou je postupne zmocňovať ľudí z komunity, aby sa z nich stali sebavedomí a plnohodnotní členovia spoločnosti.

SWOT ANALÝZA KC STROPKOV

Silné stránky

- úspešné dlhoročné fungovanie KC v meste
- dobré materiálne zabezpečenie a vybavenie KC
- spolupráca a podpora pri aktivitách zo strany mesta (dlhodobý prenájom zrekonštruovanej budovy KC)
- vytvorená sieť spolupráce s predškolskými zariadeniami, školami, združeniami a štátnymi a cirkevnými inštitúciami v meste, výborná spolupráca s TSP v meste
- dobrovoľníctvo pri aktivitách v KC
- KC má dobrú polohu vzhľadom k MRK
- tímová spolupráca, odbornosť pracovníkov, dobré pracovné výsledky, permanentné vzdelávanie pracovníkov

Slabé stránky

- nedostatočná akceptácia fungovania KC zo strany majoritného obyvateľstva
- snaha o posun jednotlivcov i komunity vzhľadom k dlhoročnej práci KC je pomalý
- očakávania pracovníkov sú vysoké vzhľadom na reálne možnosti užívateľov

Príležitosti

- možnosť vzdelávania
- možnosť supervízií
- nové motivácie pre posun zamestnancov a užívateľov
- viac zviditeľňovať a prezentovať prácu KC smerom k majorite

Hrozby

- časové obmedzenie fungovania projektov

2. Mapovanie potrieb

Komunitné mapovanie prebiehalo od júla do októbra 2021 a priebežne pokračuje aj naďalej s cieľom získať čo najviac informácií o cieľových skupinách, ich potrebách, problémoch v jednotlivých lokalitách v meste a na základe výsledkov mapovania pripraviť samostatný dokument Plán KC. Pracovníci KC mapovali formou pološtruktúrovaných rozhovorov s obyvateľmi MRK. Tiež bola použitá forma dotazníka, z ktorého sa pre výsledky mapovania vybrali odpovede zahŕňajúce potreby a problémy komunity, ktoré ľudia vyšpecifikovali a sami zadefinovali. Pracovníci KC oslovili zhruba stovku respondentov z každej lokality MRK v meste rôznych vekových kategórii. Z mapovania vyplynulo viacero potrieb, problémov, podnetov, postrehov, ktorým sa budeme priebežne venovať na zasadnutiach Komunitnej rady a budeme sa snažiť nájsť to najlepšie riešenie pre komunitu.

3. Výsledky mapovania potrieb

3.1 Demografia

Mesto Stropkov podľa štatistík z roku 2016 malo 10717 obyvateľov. V roku 2021 sa konalo aktuálne sčítanie obyvateľstva a k 1.1.2021 sa počet obyvateľov znížil na 10067. Odhaduje sa, že v meste žije 1300 -1400 Rómov, ktorí žijú v 5 lokalitách mesta, ale aj v centre mesta. Len 270 občanov (2,68%) sa však prihlásilo k rómskej národnosti a 425 (4,22%) občanov uviedlo rómsky jazyk ako materinský. 221 ľudí uviedlo ako ďalšiu národnosť rómsku, čo je 19,04% . To znamená, že len časť rómskej populácie deklarovalo svoje rómske korene a prihlásilo sa pri sčítaní k rómskej komunite. Ostatní sa hlásili k slovenskej národnosti.

KULTÚRA A VZDELANIE

Stropkovskí Rómovia sa zväčša hlásia k rímsko-katolíckemu náboženstvu. Sú aj rodiny, ktoré krstia deti v pravoslávnej cirkvi, aj keď sa naďalej cítia ako rímsko-katolíci, čo sa deje z dôvodu nepochopenia podstaty toho ktorého náboženstva.

Svoju kultúru a zvyky sa snažia zachovávať, aj keď u mladých sa už objavuje akési prispôsobovanie sa miestnej kultúrnej atmosfére, čo sa týka krstov a svadieb . Vianočné a veľkonočné tradície sú výsostne rómskeho charakteru a tiež pytačky a pohreby. Inak sa o svoje kultúrne korene veľmi nezaujímajú. Oficiálny rómsky jazyk pozná len málo ľudí.

Vzdelanostná úroveň väčšiny rómskych obyvateľov je nízka s ukončeným základným vzdelaním. Asi 15 ľudí má ukončené stredoškolské vzdelanie, 9 ľudí má ukončené vysokoškolské vzdelanie. Po ukončení ZŠ väčšina detí nastupuje na stredné školy, pričom len veľmi malá časť z nich tieto školy aj dokončí. Mesto Stropkov prevádzkuje tri základné školy, ktoré navštevujú aj žiaci z rómskeho etnika.

Najviac týchto žiakov je na ZŠ Hrnčiarska skoro 100%. V meste je aj jedna cirkevná škola a aj tá bez problémov prijíma rómskych žiakov. Spolupráca KC so základnými školami v meste je na veľmi dobrej úrovni. Prejavilo sa to hlavne v poslednom období poznačeným korona krízou, keď sme boli zapojení do distribúcie domácich úloh počas dištančného vzdelávania. Tiež sme podľa potreby viedli doučovanie detí alebo pomáhali s domácimi úlohami. On-line vyučovanie v KC využívali hlavne žiaci z CZŠ. Na všetkých ZŠ fungujú asistenti pre deti s individuálnymi vyučovacími plánmi a pre integrované deti. S nimi nadviazalo KC užšiu spoluprácu hlavne počas lockdownu, keď sa individuálne venovali týmto deťom v KC, pričom im boli na pomoci aj pracovníci KC. Treba však povedať, že dochádzka do školy detí z MRK je stále neuspokojivá a pred soc. dávkami celkom zlá. Mesto Stropkov prevádzkuje dve MŠ na ul. Matice slovenskej a Andreja Hlinku. MŠ majú aj elokované pracoviská v mestských častiach Sitník a Bokša. Aj deti v predškolskom veku z rómskej komunity navštevujú tieto zariadenia, pretože predškolská príprava sa v tomto šk. roku stala povinnou. Problémom sú hlavne elokované pracoviská MŠ, lebo sú od mesta vzdialené 2 km a rodičom je zaťažko vodiť každý deň svoje deti pešo do a zo škôlky. Veľkým nedostatkom v tejto komunite je nedostatočná výchova detí a vstepovanie morálnych zásad od malička. Rodičia nevedia, kde sa túľajú ich deti a nekontrolujú ich. Vzdelaniu svojich detí nepriripujú takú dôležitosť, akú by si zaslúžilo a bolo potrebné.

Pre nízku vzdelanostnú úroveň je problém aj s uplatnením sa na trhu práce. Väčšina Rómov je nezamestnaná a pracuje len na aktivačných prácach v meste, ale aj mimo mesta. Rodiny žijú zväčša zo sociálnych dávok, pričom chlapi si privyrábajú na fuškách a zberom železa. Niektorí však už prekonali obavy z nepoznaného a chodia za prácou aj do zahraničia, hlavne do Čiech na turnusy. Tí, čo zostávajú doma chodievajú na príležitostné brigády ku „gadžom“. Tí, ktorí boli za prácou napr. v Anglicku si už kúpili aj staršie domy v meste a rekonštruujú ich.

ZDRAVIE

Prístup k zdravotnej starostlivosti je dobrý, ľudia navštevujú svojich lekárov v meste, kde sú tri zdravotné strediská a nemocnica s obvodnými i odbornými lekármi. V meste je 6 lekární. Tak isto je nemocnica v 15 km vzdialenom Svidníku. Obe nemocnice patria Svetu zdravia. Pravidelne sa vykonávajú preventívne prehliadky dospelých aj detí, robí sa osвета, prednášky a rôzne iné podujatia, ktoré prispievajú k lepšej starostlivosti o zdravie pričom nemalú zásluhu na tom má aj asistentka podpory zdravia z miestnej komunity Františka Cinová. Zaočkovanosť detí je na celkom dobrej úrovni. Ak sa vyskytnú problémy s nedodržaním termínov na očkovanie, detské lekárnky kontaktujú TSP, alebo asistentku osvetu zdravia kvôli upozorneniu rodičov.

Dosť veľa ľudí v produktívnom veku je posudzovaných za invalidných na základe ich ťažkých diagnóz, ktoré vyplývajú z ich nezdravého životného štýlu a zlých životných podmienok.

Očkovanie proti covidu sa zo začiatku nestretlo s veľkým záujmom u Rómov, ale s pribúdajúcimi informáciami sa to celkom pekne rozbehlo a nemalú zásluhu na tom mala aj návšteva sv. otca v KE na

Luníku IX, kde chceli byť členovia komunity prítomní. Aj naďalej však prevládajú negatívne postoje voči očkovaníu a hlavne strach z nežiaducich účinkov vakcinácie. Karanténne opatrenia sa stretli sa s nie veľmi dobrou odozvou, ale nariadenú karanténu sa snažia dodržiavať. Aj kvôli tomu sa predišlo v komunite nekontrolovateľnému šíreníu covidu 19. Situácia sa však veľmi zhoršila koncom novembra a začiatkom decembra, keď sa mnoho ľudí nakazilo, bolo hospitalizovaných na covid oddelení a tiež aj mnohé rodiny stratili svojich blízkych. Rodičia sa báli poslať deti do školy, do škôlky. Po zimných prázdninách sa však deti riadne vrátili do škôl.

3.2 Fyzická infraštruktúra

V okrajových častiach mesta sa nachádzajú štyri väčšie lokality s prevažne rómskymi obyvateľmi. Jedna lokalita s menším počtom obyvateľov je priamo v meste.

1. MLYNSKÁ ULICA

Prvá lokalita sa nachádza v tesnej blízkosti KC na Mlynskej ulici, kde je bytovka so 16 bytmi, ktorá je v správe Byhosu- bytové hospodárstvo mesta Stropkov s 80 obyvateľmi. Spoločné priestory v tejto bytovke sú veľmi zničené a špinavé. Chýbajú vchodové dvere z oboch strán a okná na chodbách. Kanalizácia pri bytovke je v havarijnom stave, čo veľmi znepríjemňuje život obyvateľom bytovky hlavne tým, čo bývajú na prízemí. Zatiaľ to však Byhos nerieši, lebo nájomcovia bytov majú nesplatené dlhy za nájomné. V bytoch sa nájdu šváby i ploštice. Osvetlenie cesty pred bytovkou je jednou z výhod, ale cesta k nej je vo veľmi zlom stave a je tam málo parkovacích miest. Nie je tam chodník pre chodcov. Pri bytovke sú postavené malé drevárky, ktoré sú postavené z odpadových materiálov a okolo nich zvykne byť neporiadok. Niektoré sa po čase zbúrajú a ostáva po nich veľa neporiadku, ktorý nikto neupracuje. Obyvatelia bytovky sa sťažujú na neporiadok na chodbách, hluk a krik deti a mládeže z iných lokalít vo večerných hodinách, hlavne zo susediacich bytoviek na ul. Orgovánová. Keďže chýbajú vchodové dvere z oboch strán, dnu sa dostane takmer každý. Jednou z pozitív tejto lokality je, že je tu veľa ľudí so stálym zamestnaním aj mužov aj žien. Avšak aj medzi nimi sa nájdu dlžníci, čo má za následok nekonanie Byhosu v otázke nožnej opravy bytového domu podľa predstáv obyvateľov.

2. ORGOVÁNOVÁ ULICA

Oproti sa nachádza ulica Orgovánová, kde sú postavené dva najnovšie 4 poschodové obytné domy s pavlačami, ktoré sú tiež v správe Byhosu. Každá z bytoviek má 24 bytov t.j. 48 bytov s približne 340 obyvateľmi. Nevýhodou týchto bytoviek je to, že pavlače sú oproti sebe, čo značne narúša súkromie ľudí. Tak isto veľkým problémom sú šváby a ploštice. Niektoré byty sú značne zdemolované, iné zas veľmi pekne zariadené a upratané. V tesnej blízkosti bytoviek sú postavené prístrešky na drevo a náradie, ktoré sú čiernymi stavbami. Vykurovanie v zime v bytoch je na tuhé palivo. Drevo si zabezpečujú od súkromných predajcov. Mnohé rodiny majú okrem piecok na drevo aj plynové sporáky na varenie. Obyvatelia v tejto lokalite sa sťažujú na neustály hluk, krik, nepokoj. Z mestskej kanalizácie

sa šíri nepríjemný zápach hlavne v letných mesiacoch. Pod oknami je veľa neporiadku a tiež v okolí prístreškov na drevo. Chýba tu detské ihrisko, lavičky a funkčné futbalové ihrisko. Bytovky sú postavené v blízkosti rieky Ondava a betonárky, čo nie je veľmi atraktívne prostredie. Okolie je zaburinené a nepokosené už dlhšiu dobu s povalujúcimi sa odpadkami. Tie pribúdajú aj po rozoberaní áut do šrotu, keď mnohé dielce z áut zostávajú pohodené na zemi. Obyvatelia nemajú veľkú snahu o zveľaďovanie svojho okolia. V obidvoch bytovkách sú tiež dlžníci na nájomnom a tí s najväčšími dlhmi už boli z bytov vysťahovaní. Kanalizácia je funkčná. Na odpad sú tu 2 kontajnery, ktoré sa podľa potreby vyvážajú a za vývoz si obyvatelia platia.

3. OSADA ZA JARKOM

Na ulici Za Jarkom (osada) sa nachádzajú 4 murované jednopodlažné domčeky v osobnom vlastníctve, ostatné obydlia sú nelegálne stavby na nevyvlastnených pozemkoch. Sú to jednoduché obydlia postavené z dreva, plechu, hliny, preglejky ap., ku ktorým sa bez stavebného povolenia pristavujú ďalšie provizórne obydlia podľa potrieb konkrétnej rodiny. Zhruba polovica obydľí bola v roku 2005 zlikvidovaná a obyvatelia boli presťahovaní do nových bytov na ulici Orgovánovej. Medzičasom sa na vypratanom priestranstve začali objavovať nové nelegálne stavby. Počíta sa, že Za Jarkom býva zhruba 370 ľudí. V blízkosti obydľí sa nachádza veľká skládka odpadu. Je to jeden z hlavných nedostatkov tejto lokality, na ktorý sa všetci sťažujú a zároveň sami vyrábajú. V osade sú umiestnené dva kontajnery na komunálny odpad. Napriek tomu smetie končí hocikde pohodené, lebo miestnym sa ich nechce vynášať do kontajnerov. Za vývoz odpadu však obyvatelia neplatia. K chatrčiam vedie iba jednoduchý chodník z panelov, ale k väčšine chatrčí sa ide len po hline a blate s množstvom odpadkov. Problémom sú týrané psy, veľa potkanov, psov, nečistota a smrad. Niektoré obydlia sú vo vnútri veľmi pekne zariadené, ale na počet osôb veľmi malé. Mnohopočetné rodiny tak majú veľký problém s bývaním, preto si ku chatrčiam pristavujú ďalšie, v poslednej dobe aj murované obydlia, nájdu sa na nich aj plastové okná. V zimných mesiacoch sa vytápa drevom, varí sa na pieckach aj na plynových sporákoch. Kanalizácia tu chýba. Všetci však snívajú o tom, že raz z tejto osady odídu a nájdu si lepšie bývanie.

4. POD LAŠČÍKOM

Ďalšou z lokalít s rómskym obyvateľstvom na okraji mesta v blízkosti miestneho cintorína je lokalita Pod Laščíkom, kde sa nachádzajú 3 bytovky s 36 bytmi. Tie sú v osobnom vlastníctve. Byty sú už v dosť zlom stave a spoločné priestory potrebujú kompletnú opravu, chýbajú okná na chodbách a vchodové dvere do bloku. Problémom je to hlavne v zime. Každá bytovka je osobitne pripojená na hydrant. Vlastníci nemajú svoje vlastné vodomery, ale platia spoločne za spotrebovanú vodu, čo má veľmi veľa nedostatkov a vznikajú konflikty medzi jednotlivými rodinami pri platení. Taktiež sa sporadicky opakuje problém s odstávkou vody pre nedodržanie lehoty pre úhradu faktúr. Kanalizácia je funkčná. Kúri sa drevom. Na odpad sa tam nachádzajú 2 kontajnery. Za vývoz komunálneho odpadu sa riadne platí, ale v tejto lokalite sú veľké nedoplatky za vývoz odpadu. Okolie bytoviek je neupravené a na voľných priestoroch sú postavené prístrešky na drevo a provizórne altánky, prístrešky pre domáce zvieratá. Všade okolo je veľa smetia, veľa túlavých psov. Miestni sa sťažujú na zápach. V tesnej blízkosti tejto lokality je zopár murovaných domčekov, ktoré tiež obývajú Rómovia. V celej lokalite žije

zhruba 330 obyvateľov. Obyvatelia sa sťažujú na hluk, krik, krádeže, neporiadok, stratu súkromia, nepokoj v nočných hodinách, na mládež pod vplyvom omamných látok, ktorá robí všade neporiadok a ničí aj spoločné priestory v bytovkách. Políciu nezvyknú volať, lebo vraj sú to ich deti.

5. HRNČIARSKA ULICA

Na ulici Hrnčiarskej, ktorá je v blízkosti centra mesta, sa nachádza ďalšia bytovka so 6 bytmi a asi 70 obyvateľmi. Sú to byty v osobnom vlastníctve. Je to najstaršia bytovka v meste, ale v celkom zachovalom stave. Je tam aj plynová prípojka, ale v bytoch nie je zavedený plyn, vytápa sa drevenými pieckami a sú tam aj sporáky na plynové bomby. Spoločné priestory chodby a schodisko sú zastaralé, ale upratané. Aktuálne zateká strecha. Obyvatelia sa tam snažia dobre spolunažívať navzájom a aj s majoritou. Obyvatelia tejto lokality veľmi zriedka vyhľadávajú služby KC.

V meste v bytových domoch na rôznych uliciach žije ešte ďalších 16 rodín v počte asi 110 ľudí. Je vidieť, že títo Rómovia sú už na vyššej úrovni aj vďaka svojmu vzdelaniu a snahe začleniť sa do spoločnosti. Väčšina pracuje a tým si môže udržiavať životný štandard. Služby KC vyhľadávajú len veľmi málo.

3.3 Inštitúcie

V meste Stropkov sú dostupné všetky inštitúcie, ktoré ľudia potrebujú. Sú tu obchody, markety, supermarkety, pošta, ambulancie všeobecných a odborných lekárov, lekárne, úrady, banky, poisťovne, materské školy, základné a stredné školy, ihriská, športová hala, futbalový štadión, klzisko, multifunkčné ihriská, kúpalisko, reštaurácie, kostoly, sieť služieb (kaderníctva, kozmetika, oprava obuvi), zariadenia sociálnych služieb, klub dôchodcov, kultúrne stredisko, kino, múzeum, ap.

3.4 Neformálna sociálna štruktúra

V lokalite neexistujú skupiny ľudí s vyhranenými názormi na svet, život. Ide tu hlavne o skupiny mladých ľudí, ktorí sa vo večerných hodinách potulujú po meste, hlavne je ich vidieť na námestí, kde popijajú a bývajú hluční. Potom sú tu skupinky hudobníkov, ktorí sa stretávajú a hrávajú v provizórnych skúšobniach, alebo majú aj oficiálne priestory na skúšanie.

Susedské vzťahy aj napriek rómskej spolupatričnosti sú v každej lokalite narušené rôznymi hádkami, nedorozumeniami. Rodiny však držia spolu a navzájom si aj všemožne pomáhajú. Vajda ako taký už nie je ani v jednej lokalite, ale v každej širšej rodine sa nájde prirodzená autorita, ktorú všetci akceptujú.

3.5 Informácie o životnom štýle

Pri mapovaní sa najviac otvárali mladí ľudia, ktorí snívajú o lepšej budúcnosti pre svoje deti i pre seba. Snívajú o dobrej práci, dobrom bývaní, o tom, že všetci v rodine budú dobre finančne zabezpečení a že si nájdu dobrých manželov, manželky, budú mať autá a normálne žiť. Trápi ich však neistota, neprajnosť, mnohí sú skeptickí a neveria v lepší svet pre nich. Veľmi mladí chlapci a dievčatá sa stávajú skoro rodičmi a zostávajú žiť s rodičmi vo viacgeneračných rodinách bez súkromia.

Na druhej strane je veľa mladých chlapcov, mužov, ktorí si našli prácu, často sezónnu, ale dáva im možnosť finančne zabezpečiť rodinu, kúpiť si ojazdené auto ap. Popritom však stúpa závisť chudobnejších rodín, posudzovanie a vytváranie zbytočného napätia. Mnohí chcú žiť v lepších podmienkach a sú aj ochotní niečo preto urobiť. Starší sú viac apatickí a neveria, že sa podarí niečo zmeniť. Očakávajú, že Mesto a iné inštitúcie im bude alebo by malo viac pomáhať. Očakávajú hlavne výstavbu nových bytov, vypratanie skládky odpadu, úpravu bytoviek a lepšiu údržbu. Mobilné telefóny, smartfóny, či tablety vidieť čoraz viac aj v rukách detí, mládeže aj dospelých.

3.6 Potreby, problémy, sny

Výsledky mapovania priniesli zistenie mnohých potrieb, problémov, s ktorými sa ľudia v jednotlivých lokalitách stretávajú už dlhodobo alebo ide aj o potreby, ktoré si oslovení ľudia a členovia Rady komunitného centra zadefinovali na spoločnom stretnutí.

Dlhodobé potreby komunity:

1. Odstránenie nelegálnej skládky odpadu.

Ide o nelegálnu skládku odpadu v lokalite Za jarkom, ktorú si miestni síce sami rokmi vyrobili, ale v súčasnej dobe nie sú schopní sami si poradiť s jej odstránením. Jedná sa nielen o to, aby bol v osade poriadok, ale ide o to zbaviť sa rizika šírenia chorôb, keďže skládka je už v tesnej blízkosti chatrčí a hrajú sa tam deti.

2. Zlepšenie kvality bývania.

Táto potreba zahŕňa v sebe viac aspektov. V prvom rade je v komunite veľký nedostatok bytov pre mladé rodiny. Nájomcovia bytov sa sťažujú na veľký neporiadok vo vchodoch, ktorý je výsledkom neriešeného vandalizmu mládeže. Sťažujú sa na rušenie nočného klúdu, narušené susedské vzťahy. V mnohých bytoch sa nachádzajú ploštice a šváby, vyskytujú sa vši, čo vyplýva z neporiadku a nedbalosti. Problémom hlavne v lokalite Za jarkom a Pod Laščíkom dlhodobo je výskyt túlavých psov. Potreba opravy zničených chodieb v bytovkách, ich vymaľovanie, osadenie vchodových dverí a okien na chodbách v lokalitách na ul. Mlynskej a Pod Laščíkom je dlhodobo aktuálna a obyvatelia sú ochotní v tomto smere aj konať.

3. Zamestnanosť, uplatnenie sa na trhu práce.

Zamestnanosť u Rómov je veľmi nízka, väčšina je poberateľmi soc. dávok a sú na tzv. aktivačných prácach umiestňovaní ako výpomoc pri upratovaní v meste, školách ap. Mladí ľudia si hľadajú prácu, ale zamestnať sa im podarí hlavne mimo mesta vo viac priemyselne rozvinutých okresoch alebo aj v Čechách ako pomocní stavební pracovníci alebo pracovníci v továrňach, či podnikoch. Ak chcú ostať

doma, hľadajú si príležitostné brigády, ale stále zamestnanie a uplatnenie sa na trhu práce je stále nepostačujúce. Sme pripravení v tomto smere skvalitniť služby v KC, aby sa cez rôzne osvetové aktivity, programy klienti všestranne rozvíjali a posúvali vpred.

Krátkodobé potreby komunity:

1. Potreba športového vyžitia a zmysluplného trávenia voľného času detí a mládeže.

Napĺňaniu tejto potreby sa v KC venujeme už od jeho vzniku, ale stále vidíme veľa možnosti, ako aj túto oblasť urobiť zaujímavejšou a prijateľnejšou pre všetkých v rámci našich možností. Veľkou nevýhodou v tomto smere je, že ani jedna z lokalít nemá funkčné detské či futbalové ihrisko. V poobedňajších hodinách sa množstvo detí a mládeže bezcieľne potuluje po meste i v okolí lokalít namiesto toho, aby využili čas na prípravu do školy alebo na športové aktivity. Aj rodičia vidia potrebu vyplniť tento čas v prospech svojich detí. Najvhodnejším programom, ktorý sa vždy osvedčil, je pritiahnúť deti a mládež do KC cez hudbu, spev a šport. Pomocou vhodne nastavených aktivít sa môžu deti i mládež všestranne rozvíjať, vytvárať a pestovať nové priateľstvá. Dôležité je aj doučovanie a vypracovávanie si domácich úloh, varenie, pečenie, neformálne vzdelávanie počas školského roka. Cez prázdniny sú to aktivity zamerané viac na oddych, pohyb v prírode, brigády pri skrášľovaní prostredia a hry.

2. Potreba predprimárneho vzdelávania.

Z pohľadu rodičov a zástupcov školských inštitúcií je nevyhnutné pokračovať v predprimárnom vzdelávaní detí. Aj naše dlhoročné skúsenosti v tejto oblasti vzdelávania jednoznačne ukazujú na nezastupiteľnú úlohu predškolskej prípravy pre celkový vývoj dieťaťa a bezproblémový nástup do školy. K pozitívnemu vnímaniu tejto potreby dopomohol aj dlhoročný projekt Lern caffè podporený rakúskou charitou, ktorý sa venoval práve predškolákovi a bol veľmi dobre hodnotený ako rodičmi, tak aj školami, do ktorých následne deti boli zaradované.

3. Potreba stretávania sa seniorov a taktiež žien na materskej dovolenke na aktivitách v KC.

Z mapovania vzišlo aj mnoho podnetov od mladých žien, či seniorov na stretávanie sa v KC na rôznych aktivitách, aby sa na tieto cieľové skupiny nezabúdalo, ale dávalo sa im viac priestoru na sebarealizáciu, či trávenie voľného času v spoločenstve, ale aj s prizývanými hosťami či odborníkmi, ktorí by sa im mohli venovať v rôznych oblastiach ich záujmov a potrieb. Pomohlo by aj neformálne vzdelávanie, výlety, spoločná návšteva kina, či divadla. Z nášho pohľadu je potrebné hovoriť aj o finančnej gramotnosti a nastaviť programy v KC, aby sa aj tejto oblasti posúvali a vedeli dobre nastaviť rozpočet na celý mesiac.

Potreby komunity identifikované podpornými profesiami a externými inštitúciami

1. Potreba zlepšiť komunikáciu rodičov so školou, riešenie problému záškoláctva

Veľa rodičov sa vzhľadom na školskú dochádzku detí správa nezodpovedne a bolo to vidieť aj v čase dištančného vyučovania, keď sa školám nepodarilo skontaktovať s rodičmi. Veľa žiakov si nerobilo ani domáce úlohy a rodičia nemali záujem riešiť túto situáciu až po intervencii pracovníkov KC. Stále sa nájdu aj rodičia, ktorí pre zanedbanie výchovy končia vo väzení práve pre zanedbanie školskej dochádzky svojich detí. Preto je stále aktuálne pracovať aj na eliminácii tohto negatívneho javu aj cez

osvetové aktivity, prednášky a dobré vzťahy s rodičmi., keďže pri vzniknutých problémoch školy kontaktujú práve KC. Aj z pohľadu KC je potreba zlepšenia zodpovednosti vo vzťahu k vzdelávaniu na prvom mieste a bude sa jej aj v budúcnosti venovať.

2. Potreba zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi MRK a inštitúciami v meste.

To isté platí aj o zlepšení komunikácie MRK s ostatnými inštitúciami v meste. Výrazným sa už dlhodobo javí problém zadlženosti na nájomnom voči Byhosu. Stáva sa, že súdnym rozhodnutím vystávajú rodiny, ktoré majú najväčšie dlhy. Preto je potrebné, aby aj tento problém nenarastal, ale časom sa celkom odstránil.

Potreby komunity z pohľadu KC

1. Potreba aktívnej účasti MRK na diani v KC aj v rámci dobrovoľníctva.

Veľa aktivít v KC, či komunitných aktivít sa nezaobíde bez pomoci dobrovoľníkov. Ide o aktivity s veľkým počtom zúčastnených, kde naše kapacity nestačia. Tiež je veľmi vhodné, keď sa ľudia z komunity podieľajú na príprave, organizácii a realizácii programov, čím sa dostávajú k novým skúsenostiam a zážitkom. Tie ich potom vedú k väčšej samostatnosti a dávajú priestor na uplatnenie sa na pracovnom trhu.

3.7 Ciele a úlohy komunitného centra

Ciele a úlohy KC sa odvíjajú od toho, ako boli zmapované potreby obyvateľov jednotlivých lokalít. Dôležité však je hlavne to, aké potreby si zadefinovali členovia Rady komunitného centra, ktorú tvoria lídri z lokalít a ktorí chcú spolupracovať s KC i navzájom na zlepšení životnej úrovne rómskeho obyvateľstva v meste. Vo všetkých lokalitách ako prvoradá bol identifikovaný problém s hromadením odpadkov pri bytovkách, ktorý nikto neupratuje a každý sa vyhovára na to, že to tí druhí robia neporiadok! Najhoršie je to v osade Za Jarkom, kde sa haldy odpadu nachádzajú už priamo pri obydliach a hrozia tam zdravotné riziká.

Mnoho ľudí tento problém vidí, a čo je dôležité, radi by ho už aj začali riešiť. Členovia Rady komunitného centra v spolupráci s KC sa dohodli na postupe a nastavení jednotlivých aktivít, ktoré by viedli k postupnému vyčisteniu priestorov okolo bytoviek a tiež aj spoločných priestorov v bytovkách. Keďže sú v lokalitách ľudia, ktorí sa pasívne stavajú k tejto problematike, je potrebné, aby sa lídri venovali hlavne im a ukázali príklad, ako sa to dá, vplývali na nich najprv pozitívnou zmenou svojho myslenia a postupne aj ich aktivizovali vlastným nasadením a ochotou spolupracovať aj s neprispôsobivými občanmi.

Oblasť bývania s cieľom aktívneho zapojenia členov komunity do pravidelných i nepravidelných aktivít, ktoré by napomáhali k zlepšeniu kvality bývania má široký záber. KC sa bude snažiť podporovať členov komunitnej rady v úsilí o dosiahnutie čiastkových cieľov, aby boli pripravení na prácu vo svojich lokalitách, aby boli pripravení na komunikáciu s inštitúciami v meste, aby vedeli zaujať múdre stanoviská a snažili sa spoločným úsilím zmeniť aj pohľad majority na Rómov v meste. KC vie ponúknuť svoje odborné kapacity a tiež priestory na vzájomné stretávanie sa s výmenou názorov, či prizvaním hostí, odborníkov. Aj kultúrno spoločenskými akciami budeme môcť prispieť k budovaniu dobrých medziľudských vzťahov, ktoré sú narušené rôznymi susedskými spormi a nedorozumeniami.

Úlohou KC bude koordinovať prácu členov Rady komunitného centra , pracovať s nimi na vytvorení plánu práce, spoločne organizovať zasadnutia komunitnej rady a pomáhať pri realizácii dôležitých krokov a aktivít, ktoré budú viesť k naplneniu nimi stanovených úloh.

Ďalšou úlohou KC bude získavať nových dobrovoľníkov na prácu s deťmi, mládežou, dospelými a koordinovať ich prácu, aby sa zabezpečilo čo najefektívnejšie fungovanie jednotlivých programov v KC a aby mal každý možnosť zažiť v centre prijatie a zmysluplne tráviť voľný čas.

4. Akčný plán Aktualizácia 13.5.2022

Potreba/ problém	Oblasť	Hlavný cieľ	Čiastkové ciele	Úlohy	Aktivity KC	Zdroje	Partneri/ zodpoved nosť	Čas
Skvalitnenie bývania v jednotlivých lokalitych	Bývanie	Aktívne zapojenie členov komunity do pravidelných aj nepravidel ných aktivít podporujú cich zlepšenie kvality bývania	Zapojiť členov komunity do upratovania okolia bytoviek a chatrčí	Vytvorenie pracovnej skupiny z členov komunitnej rady, dobrovoľníkov	Oslovenie členov pracovnej skupiny a jej manažovanie	Členovia komunity Dobrovoľníci	Pracovníci KC TSP/ Komunitný pracovník	03-04 2022
				Vytvorenie plánu práce s pracovnou skupinou	Stretnutia Rady KC smerujúce k aktívnemu prístupu komunity k pravidelnému upratovaniu, aktivity zamerané na zlepšenie medziľudských vzťahov (športové a spoločenské aktivity)	Rada KC Členovia komunity, dobrovoľníci	Členovia rady KC	03-12 2022
				Realizácia upratovania okolia bytoviek a chatrčí	Sprevádzanie a podpora zo strany pracovníkov KC	Členovia komunity	Služba m.p./ Členovia rady KC	04-12 2022
			Zlepšiť komunikáciu so spolupracujú cimi inštitúciami	Oslovovanie členov komunity prostredníctvom osvetových činností	Realizácia preventívnych a vzdelávacích aktivít so zameraním na udržiavanie poriadku, triedenie odpadu a predchádzaniu vzniku dlhov na nájomnom	Členovia komunity	Zdravé regióny, TSP	05-12 2022
				Primäť členov komunity k pravidelnému upratovaniu	Vybudovať pravidelnými stretnutiami s KR ľuďmi, ktorí budú schopní sami organizovať upratovanie vo svojich lokalitách	Vlastné zdroje, IA, potravínová banka	Členovia rady KC Pracovníci KC	03-12 2022
				Naučiť členov pracovnej skupiny zvládnuť vyjednávaciú komunikáciu	Aktivity zamerané na zlepšenie vzájomnej komunikácie a aj vo vzťahu k inštitúciám (hranie rolí ap.)	Členovia komunity	Členovia rady KC	04-10 2022
				Zabezpečiť chýbajúce vchodové dvere a okná v bytových domoch	Aktívne zapojenie komunity do splácania dlhov na nájomnom	Aktivity zamerané na zvyšovanie finančnej gramotnosti	Zástupcovia komunity	Byhos s.r.o. Služba m.p. Stropkov TSP expert na financie
			Spoločné stretnutie rady komunitného centra s konateľom Byhosu			Rada KC		

Akčný plán Aktualizácia 1.1.2023, 20.2.2023, 13.3.2023

Potreba/ problém	Oblasť	Hlavný cieľ	Čiastkové ciele	Úlohy	Aktivity KC	Zdroje	Partneri/ zodpoved nosť	Čas
Skvalitnenie bývania v jednotlivých lokalitych	Bývanie	Aktívne zapojenie členov komunity do pravidelných aj nepravidel ných aktivít podporujú cich zlepšenie kvality bývania	Zapojiť ďalších členov komunity do procesu komunitnej práce, ktorý bude viesť k novým možnostiam	Rozšíriť rady členov KR o nových ľudí , hlavne z lokality Pod Laščikom	Oslovenie nových členov pracovnej skupiny a jej manažovanie	Členovia komunity Dobrovoľní ci	Pracovníci KC TSP/ Komunitn ý pracovník	01-02 2023
				Motivovanie a zapojenie do aktivít ľudí v ďalšej lokalite Pod Laščikom a na ul. Orgovánová cez členov KR	Stretnutia Rady KC smerujúce k aktívnemu zapojeniu komunity do pravidelného upratovaniu vo vchodoch i v okolí bytoviek, aktivity zamerané na zlepšenie medziľudských a susedských vzťahov (športové a spoločenské aktivity)	Rada KC Členovia komunity, dobrovoľní ci	Členovia rady KC	01-06 2023
				Naučiť členov KR efektívne komunikovať vo svojich lokalitách, zamedziť direktívnemu prístupu ku spoluobčanom a vytvoriť priestor pre dobrú spoluprácu	Neformálne vzdelávanie členov prac. skupiny, besedy, prednášky, stretnutia so zaujímavými ľuďmi, príklady dobrej praxe z ul. Mlynskej, aktivity zamerané na zlepšovanie finančnej gramotnosti	Členovia komunity	Členovia rady KC, Dobrovoľ níci	03-04 2023
				Oslovovanie členov komunity prostredníctvom osvetových činností	Realizácia preventívnych a vzdelávacích aktivít so zameraním na udržiavanie poriadku a predchádzaniu vzniku dlhov na nájomnom	Členovia komunity	Zdravé regióny, TSP	04 2023
				Pokračovať v snahe o zlepšenie komunikácie so spolupracujú cimi inštitúciami	Primäť členov komunity k pravidelnému upratovaniu	Vlastné zdroje, IA,	Členovia rady KC Pracovníci KC	02-06 2023
				Naučiť nových členov pracovnej skupiny zvládnuť vyjednávaciu komunikáciu	Aktivity zamerané na zlepšenie vzájomnej komunikácie a aj vo vzťahu k inštitúciami (hranie rolí, vťahovanie členov KR do osobných stretnutí so zástupcami mesta, škôl, Služby, Byhosu ap.	Členovia komunity	Členovia rady KC	04-06 2023

			<p>Pokračovať v úsilí obyvateľov na ul. Mlynskej o ďalšie skrášľovanie spoločných priestorov</p>	<p>Voľba domovníka, Rozpis upratovania spoločných priestorov, osadenie poštových schránok, nástenky ap.</p>	<p>Verejné zhromaždenia, Aktivity zamerané na utuženie dobrých susedských vzťahov</p>	<p>Zástupcovia komunity</p> <p>Rada KC</p>	<p>Členovia KR</p>	<p>05-06 2023</p>
			<p>Riešenie ohrozenia bývania v lokalite Orgovánová a Pod Laščíkom</p>	<p>Organizovanie verejných zhromaždení obyvateľov so zástupcami Byhosu</p>	<p>Sprevádzanie členov KR pri príprave zhromaždení, pozvánok ap.</p>	<p>Rada KC</p> <p>Členovia komunity</p>	<p>Rada KC</p>	<p>03- 05 2023</p>
					<p>Hľadanie riešení pri odstávke vody, pri neplatení nájomného</p>			

4.1. Monitorovanie plnenia cieľov

KVALITA

Plnenie stanovených cieľov v oblasti skvalitnenia bývania sa bude monitorovať priebežne na základe vnímania obyvateľov jednotlivých lokalít spätnou väzbou. Zameriame sa na otázky o tom, ako sa menil kvalitatívne ich životný priestor, či si myslia, že ich spoločné úsilie sa podpísalo na zlepšení medziľudských vzťahov, ako vnímajú prácu lídrov v komunite a tiež ako bude možné pokračovať v začatom úsilí so zapojením čo najväčšieho počtu obyvateľov. Kvalitatívne sa bude dať vyhodnotiť aj poriadok vo vchodoch, za ktorý budú zodpovedať obyvatelia bytoviek.

V osade Za Jarkom bude potrebný dlhší čas pre naplnenie cieľov, lebo problém so skládkou odpadu je v tejto lokalite príliš zložitý a je potrebný aj zásah zo strany Mesta Stropkov. Obyvateľov sa budeme pýtať na to, ako oni hodnotia jednotlivé kroky pri skvalitňovaní ich bývania, ako by mnohé mladé rodiny s deťmi aj dobrou výchovou mohli zamedziť narastaniu skládky a nekomplikovali ešte viac tento problém. Tiež sa budeme pýtať, ako sa osvedčili lídri v tejto lokalite, aká bola spolupráca s nimi, čo sa naučili, čo sa zmenilo, čo sa ľudia v komunite naučili a ako ich to ovplyvnilo, na čo sú hrdí. Dôležitý bude aj pohľad tímu pracovníkov KC a aj to, čomu sa oni naučili, čo nové im priniesla komunitná práca ap.

KVANTITA

- počet stretnutí členov Rady KC a koľko ľudí sa na nich zúčastnilo
- počet pozvaných hostí na Radách KC
- počet komunitných aktivít a stretnutí, počet zúčastnených na aktivitách
- počet susedských a medzilokalitných stretnutí
- počet dobrovoľníkov a odpracovaných hodín
- počet zapojených partnerov, noví partneri

Do monitoringu zapojíme aj partnerov Mesto Stropkov, Službu - mestský podnik, Byhos - bytové hospodárstvo a dobrovoľníkov KC.

5. Záver

Plán KC V Stropkove v sebe zahŕňa mnohé informácie podložené na realizovanom mapovaní MRK v jednotlivých lokalitách mesta., na podnetoch zo strany rómskeho obyvateľstva i na stanovení jednotlivých cieľov zo strany zástupcov Rady komunitného centra. Opiera sa aj o dlhoročné skúsenosti pracovníkov KC pri práci s komunitou.

Použitá literatúra:

Stropkov a okolie: Benko a kolektív vyd. 1993